

Ostatnie oblężenie. Marienburg - Malbork 1945

W publikacjach o wojennym Malborku, wydanych do tej pory, zwykle trzymano się jednej z dwóch rozbieżnych, narodowych narracji pamięci o wojnie, niemieckiej lub sowieckiej. A przecież trochę już na ten temat napisano, w różnych językach, jakby cały czas stojąc po dwóch stronach barykady. W powojennej Polsce aż do końca lat 80. XX w. trzymano się niezbyt wiarygodnej opowieści ustalonej przez zwycięzców walk i umocowanej w geopolitycznej dominacji komunistycznego Związku Sowieckiego nad środkowoeuropejskimi krajami satelickimi. Nie wszystko zatem, co dotąd opublikowano, przetrwało próbę czasu i obroniło się przed zarzutami o subiektywność. Obok sowieckich naleciałości propagandowych, szczególnie trudna była konfrontacja realizmu zdarzeń z emocjonalnością wspomnień niemieckich obrońców Malborka. Przypomnieć więc należy, że mimo niewątpliwych cierpień z końcowego okresu konfliktu, byli oni przedstawicielami nacji, która najpierw tę wojnę rozpętała, a dopiero potem ją przegrała.

Trudnego zadania jakim jest przedstawienie historii Malborka w pierwszych miesiącach 1945 roku podjął się na prośbę Muzeum Miasta Malborka doktor Tomasz Gliniecki. „Ostatnie oblężenie. Marienburg – Malbork 1945” to monograficzne ujęcie historii militarnej związanej z walkami o strategicznie cenne przeprawy mostowe na rzece Nogat. Przygotowane do publikacji w formie popularnonaukowej książki wyniki badań przeprowadzonych przez doktora Glinieckiego uzupełniają i poszerzają stan wiedzy o końcowych miesiącach II wojny światowej na dzisiejszych ziemiach północnej Polski, szczególnie we wschodniej części województwa pomorskiego, szczegółowo ukazując walki o Malbork. Przynoszą szerszy, często zupełnie nowy ich obraz, zmieniający dotychczasowe postrzeganie również w sferze geopolityki i pamięci o wojnie. Mogą więc być cennym wsparciem w dyskusji nad dotychczas rozbieżnym widzeniem przyczyn i skutków wciąż niezapomnianego konfliktu w jego lokalnym ujęciu.

Wydanie publikacji wpisuje się w obchody 80-tej rocznicy zakończenia II wojny światowej oraz powrotu Malborka do Polski.

Tomasz Gliniecki, ur. 1967, jest doktorem nauk humanistycznych w dziedzinie historii, muzealnikiem, dziennikarzem i pedagogiem. Pracuje naukowo w Muzeum Stutthof w Sztutowie. Wcześniej był, m.in. zastępcą dyrektora Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku i redaktorem naczelnym „Gazety Olsztyńskiej”. Jest autorem kilkunastu książek, kilkudziesięciu rozdziałów w monografiach oraz artykułów w czasopiśmie naukowych. Zainteresowania badawcze lokuje głównie na styku historii wojskowości z medioznawstwem. W wielu swych publikacjach prezentuje przebieg oraz propagandowe aspekty walk o dawne Prusy Wschodnie i Zachodnie w 1945 roku.

